

Titulació	Tipus	Curs
Medicina	OT	2

Professor/a de contacte

Nom: Albert Fernandez Teruel

Correu electrònic: albert.fernandez.teruel@uab.cat

Equip docent

Constanza Denisse Daigre Blanco

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coneixements essencials dels processos psicològics bàsics. Comprensió de l'anglès.

Objectius

L'assignatura Drogues i Conductes Addictives s'imparteix a segon curs del Grau de Medicina. L'objectiu general de l'assignatura és garantir que l'alumnat conegui la dinàmica de la conducta addictiva des d'una perspectiva psico- y neurobiològica.

L'assignatura ofereix una visió actual sobre els diversos mecanismes neurobiològics i psicològics implicats en l'inici i el manteniment de la conducta addictiva, fent especial èmfasi en les troballes científiques més destacades des de perspectives bàsiques i aplicades. S'introduiran conceptes bàsics per entendre les addiccions: tolerància, dependència, tolerància i dependència creuades, impulsivitat, compulsivitat, sensibilització, sensibilització creuada, síndrome d'abstinència, entre d'altres.

S'explicaran els mecanismes neurobiològics i psicològics subjacents a les drogodependències així com les propietats de les diferents substàncies considerades com a addictives i de conductes classificades com a addiccions comportamentals. Es farà menció als diagnòstics, tractaments i utilitats terapèutiques més comuns de cadascuna de les diverses famílies de drogues o tipus d'addiccions.

Competències

- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.
- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn els fonaments de la conducta humana normal i les seves alteracions en diferents contextos.
- Demostrar que comprèn la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar línies d'actuació futura en diverses àrees de la salut mental amb base científica.
2. Discutir resultats d'estudis sòlids i argumentar línies d'actuació futura en diverses àrees de la salut mental, amb base científica.
3. Elaborar un pla de promoció de conductes saludables en diferents tipus de pacients i circumstàncies.
4. Establir vinculacions entre estils conductuals, personalitat i salut.
5. Identificar hàbits de vida adaptatius i desadaptatius per a la salut física i mental.
6. Identificar mecanismes biològics, psicològics i socials dels trastorns mentals en la infància/adolescència, edat adulta i vellesa, així com de les conductes agressives, els hàbits addictius i les anomalies en el comportament sexual.
7. Predir variables individuals de risc per a la salut física i mental.
8. Utilitzar el pensament científic en les argumentacions sobre la salut física i mental.

Continguts

CONTINGUTS de TEORIA

Tema 1. Conceptes bàsics sobre addiccions

Tema 2. Mecanismes explicatius del consum de drogues

Tema 3. Models animals del consum de drogues i d'addiccions

Tema 4. Addiccions conductuals: jocs d'atzar, internet i xarxes socials, etc.

Tema 5. Cafeïna i altres xantines

Tema 6. Nicotina i tabaquisme

Tema 7. Cannabinoïds

Tema 8. Alcohol i alcoholisme

(+ XERRADA/DEBAT "ALCOHÒLICS ANÒNIMS"; Seminari)

Tema 9. Cocaïna i amfetamina

Tema 10. Drogues de disseny

Tema 11. Heroïna i altres opiacis

Tema 12. Avaluació, diagnòstic i tractament de la conducta addictiva

(+ PRÀCTICA AULA: PRESENTACIONS DE CASOS SOBRE "AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT DE LES ADDICCIONS")

CONTINGUTS PRÀCTICS I TUTORITZATS

1. Activitats PRÀCTIQUES (d'Aula):

- XERRADA/DEBAT "ALCOHÒLICS ANÒNIMS"

- *PRESENTACIONS DE CASOS, TREBALLATS en GRUP, SOBRE "AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT DE LES ADDICCIONS"*

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES D'AULA (PAUL)	4	0,16	1, 3, 4, 5, 6, 7
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	2	0,08	4, 5, 7
TEORIA (TE)	20	0,8	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
ACTIVITAT TUTORITZADA (TUTORIA)	2	0,08	4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL / LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	43	1,72	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8

L'assignatura consta de les següents activitats formatives:

- **Classes teòriques:** Es realitzaran diverses sessions prèviament programades on s'impartiran els temes de l'1 a l'12.

- **Seminaris especialitzats:** Hi haurà 1 Seminari/debat sobre "Alcohòlics Anònims".

- **Pràctiques d'aula PAUL:** Es realitzarà 1 pràctica d'aula, sobre "Avaluació, diagnòstic i tractament de la conducta addictiva". on els estudiants treballaran casos clínics.

- **Tutories:** Es facilitaran diversos recursos d'autoaprenentatge a través del Campus Virtual.

Tota la informació referent a l'assignatura, com ara la normativa general del curs, calendari de classes i de pràctiques, mecànica de revisió d'exàmens, avisos i notes, es trobarà al Campus Virtual que serà el mitjà de comunicació oficial amb els/les alumnes.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe i seminaris	20%	1	0,04	1, 2, 3
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives ítems de elecció múltiple	80%	3	0,12	4, 5, 6, 7, 8

Requisits per superar l'assignatura

- 2 proves parcials (meitat de l'assignatura cadascuna) de preguntes d'elecció múltiple: Nota mínima de 5.0 en cadascuna de les dues parts. L'avaluació d'aquestes 2 activitats (2 examens tipus elecció múltiple) suposarà com a màxim un 80% de la nota final de l'assignatura.
- Seminaris i pràctiques d'aula: Assistència i nota mínima de 5.0 (APTE) a l'avaluació que es realitza a l'aula -el dia en què està programada l'activitat- o a través de treballs, de presentacions a l'aula (de casos o d'exercicis) o preguntes que s'han de respondre/presentar mitjançant el Campus Virtual-UAB dins del termini establert pel professorat. L'avaluació conjunta d'aquestes activitats suposarà com a màxim un 20% de la nota final de l'assignatura.

Avaluació parcial eliminatòria

Hi haurà dos exàmens parcials eliminatoris. El primer parcial inclourà preguntes dels temes de la primera meitat del temari (aproximadament). El segon parcial inclourà preguntes de la segona meitat del temari i dels seminaris/pràctiques d'aula. Els alumnes que hi participin i que superin els exàmens (un o tots dos) amb una nota de 5.0 o superior, hauran superat la part o parts de l'assignatura corresponents.

L'assistència, l'entrega dels treballs, de preguntes o avaluacions dels seminaris/pràctiques d'aula no són obligatoris per aprovar l'assignatura.

Les preguntes d'elecció múltiple tindran cinc alternatives, es descomptaran els encerts a l'atzar (encerts - $\frac{1}{4}$ dels errors) i es transformarà decimalment la nota. La correcció de les proves serà sotmesa a tots els requisits psicomètrics.

Si les dues notes parcials són iguals o superiors a 5.0, es calcularà la nota final fent el promig de les dues notes parcials. Si una o dues notes parcials són inferiors a 5 l'assignatura no queda superada i cal presentar-se a la següent convocatòria (examen de recuperació o repesca).

Examen de repesca (o recuperació)

Aquesta prova tindrà el mateix format que els exàmens parcials eliminatoris anteriors sempre que hi hagin al menys 10 alumnes que hagin de recuperar algun parcial. Hi haurà un examen que correspondrà a la primera part de l'assignatura (primer parcial) i un altre que correspondrà a la segona part (segon parcial). Els alumnes hauran de fer un parcial o tots dos (per separat) en funció de la matèria que hagi quedat superada (nota de 5.0 o superior) en els exàmens parcials.

Si hi ha menys de 10 alumnes amb algun examen parcial pendent llavors l'examen de recuperació de cada parcial serà en format de 10 preguntes curtes (a desenvolupar en 8 línies o menys).

Sobre la qualificació "No avaluable"

Els estudiants que NO es presentin als 2 examens parcials (o al de RECUPERACIÓ) seran considerats com "NO AVALUABLES" (NA) i es posarà aquesta qualificació a les ACTES oficials.

NOTA SOBRE LA "IA".-

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'"avaluació única".

Bibliografia

Echeburúa, E. (1999). ¿Adicciones... sin drogas? Las nuevas adicciones: Juego, Sexo, Comida, Compras, Trabajo, Internet... Bilbao: Descleé de Brouwer.

Feldman, R. S., Meyer, J. S. i Quenzer, L. F. (1997). Principles of neuropsychopharmacology. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc.

Fernández-Teruel, A. (2008). Farmacología de la conducta. De los psicofármacos a las terapias psicológicas. Bellaterra, Barcelona: Servei de Publicacions de la UAB.

Díaz-Morán S. and FERNANDEZ-TERUEL A. (2013) *Integration and interactions among pharmacological and psychological treatments of addictions: a review (Integración e interacciones entre los tratamientos farmacológicos y psicológicos de las adicciones: una revisión)*. Annals of Psychology-Anales de Psicología, 29 (1): 54-65

Goldstein, A. (2003). Adicción: de la biología a la política de drogas. Barcelona: Ars Medica.

Graña, J. L. (1994). Conductas adictivas: teoría, evaluación y tratamiento. Madrid: Debate.

George Koob, Michael Arends, Michel Le Moal (2014) Drugs, Addiction, and the Brain. Elsevier

Lorenzo, P., Ladera, J.M., Leza, J.C. i Lizasoain, I. (2009). Drogodependencias: Farmacología. Patología. Psicología. Legislación. Madrid: Médica Panamericana

Snyder, S.H. (1996). Drugs and the brain. New York: Scientific American Library.

Stahl S. (2012) [Stahl's Illustrated Substance Use and Impulsive Disorders](#). Cambridge: Cambridge University Press

Enllaços d'interès

- <http://www.socidrogaalcohol.org/> (Sociedad Científica Española de estudios sobre el alcohol, el alcoholismo y las otras toxicomanías)
 - Monografies: Alcoholisme/Alcohol, Opiacis, Tabac, Cànnabis, Cocaïna, Drogues Recreatives
 - Guies clíniques: Alcoholisme, Opiacis, Tabaquisme, Cocaïna
 - Manuals: Manualde adicciones para médicos especialistas en formación, Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación
- <http://www.nida.nih.gov/> (National Institute on Drug Abuse)
 - Drugfacts
 - Infofacts
 - Topics in brief
- <http://www.pnsd.msc.es/> (Plan Nacional sobre Drogas)
- <http://www.aspb.es/quefem/atenciodroga.htm> (Agència de Salut Pública. Pla d'acció sobre drogues de Barcelona)
- <http://www.who.int/es/> (Organización Mundial de la Salud)
- <http://www.emcdda.europa.eu/> (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)
- <http://www.irefrea.org/> (Institut Europeo de Estudios en Prevención)

- NIDA (National Institute of Drug Abuse, USA) web

Programari

No cal programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	101	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	102	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	101	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	102	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	103	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	101	Català	segon quadrimestre	matí-mixt